

Niet onmogelijk is het, dat ze daar tusschen die planten een bepaalde vochtigheidstoestand aantreffen, die niet in de kweekglazen heerscht en die toch voor een normale ontwikkeling dier rupsen noodig kan zijn. Doch dit is slechts een veronderstelling. Soms bevindt zich tusschen de katjes nog een rupsje van een derde vlindersoort, een klein spannertje. Doch om die te vinden, moet er een beetje geluk bij komen, daar het diertje nog lang niet in ons heele land voorkomt en ook moet er scherp naar uitgekeken worden, want de rups komt in kleur zeer sterk met de katjes overeen en is bovendien klein, volwassen nauwelijks een c.M. lang. Bij Ankeveen komen ze wel voor, doch niet talrijk. De eerste maal vond ik een drietal rupsen bij het nazoeken, de laatste slechts één. Dit diertje is heelemaal met de katjes groot te brengen. Als het volwassen is, maakt het daartusschen een spinseltje en verandert in een klein, geelbruin popje. Na eenigen tijd komt hieruit de vlinder te voorschijn, een soort van het zoo moeilijke geslacht *Tephroclystia*. Doch ditmaal behoeft ge u niet te wagen aan een determinatie (zoo lastig door de snel verbleekende kleuren), want er leeft slechts één enkele spanrups op wilgenkatjes, n.l. *Tephroclystia tenuiata*. Het vlindertje heeft grijs met bruine vleugels met een aantal dwarslijnen en een zwarte middenstip en heeft een vlucht van ongeveer anderhalven c.M.

Volledigheidshalve zij vermeld, dat nog een vierde soort als jonge rups op wilgenkatjes leeft, n.l. *Orthosia circellaris*, ook weer een uiltje, dat in denzelfden tijd als de *Xanthia*'s vliegt. Hoewel de vlinder vermeld wordt als algemeen, heb ik de rups nog nooit tusschen de Ankeveensche katjes aangetroffen. En daar ik al verscheidene jaren de *Xanthia*'s gekweekt heb, vermoed ik, dat de soort daar niet voorkomt.

Probeer nu ook uw geluk maar eens in April. Vindt ge een *Tephroclystia*, meldt dat dan even in „D. L. N.” met de vindplaats, want dat is altijd wel de moeite waard.

B. J. LEMPKE.

DE LOOSDRECHTSCH E PLASSEN.

ER heeft zich een consortium gevormd voor den afvoer van stadsvuil en met de bijbedoeling, om daarmee plassen te dempen en zandverstuivingen te ontginnen, een onderneming, waar wel wat voor te zeggen is, ofschoon er zeer ernstige technische moeilijkheden aan verbonden zijn, zoo zelfs, dat Amsterdam voorloopig nog de voorkeur geeft aan vuilverbranding.

Tot veler ontsteltenis heeft de onderneming als eerste stortplaats uitverkoren de groote Loenerveensche plas, een van de Utrechtsche veenplassen. De gemeente Kortenhoef, tuk op landaanwinning, heeft bovendien nog het Wijde Blik onder Kortenhoef voor hetzelfde doel aangeboden aan de gemeente Utrecht.

Het spreekt van zelf dat, wanneer deze opzet gelukt, in den loop der tijden al de Utrechtsche plassen hetzelfde lot zullen deelachtig worden, en dat daardoor

ons land weer armer zal worden, armer aan natuurschoon, armer aan gelegenheid voor ontspanning van geest en lichaam, inspanning van geest en lichaam, verdieping van het leven.

Het is een herhaling van het geval van het Naardermeer, met dit verschil, dat het Naardermeer indertijd slechts bekend was bij enkelen, terwijl duizenden en duizenden menschen thans genieten van de velerlei openbaring van de natuur in de plassen van de Vechtstreek. Daar zijn de zeilers, roeiers, zwemmers, visschers maar ook de schilders, de vogelminnaars, de entomologen, de plantkundigen, de geologen, geografen en wie al niet meer, die voor hun heele leven schatten van schoonheid en kennis kunnen opdoen in dit weelderig landschap van veenmoeras en plassen.

Toen, met het Naardermeer, was het getuigenis van een paar dozijn menschen voldoende, om de bedreiging te stuiten en om de middelen te vinden voor het bestendig behoud van dit ons eerste natuurmonument. Hoe zal het thans gaan, nu welhaast een kwarteeuw van wél overwogen en energieke natuurbescherming achter ons ligt? Zullen we, om te beginnen de Loenerveensche plas en het Wijde Blick kunnen behouden? In beide gevallen hebben gemeenteraden wat in te brengen: Loosdrecht en Kortenhoef, en dus ook Gedeputeerde Staten van Utrecht. Zal de Overheid het belang van heel Nederland inzien, in het bijzonder het belang van Utrecht en Amsterdam? En zullen Utrecht en Amsterdam en alle natuurvrienden hun *eigen* belang inzien en de handen ineenslaan, om thans het behoud van *alle* Vechtplassen te verzekeren, van de Tienhovensche plas af tot aan de Ankeveensche toe in aansluiting met het Naardermeer.

Zeg niet: wij hebben het Naardermeer reeds, waartoe nu nog al die andere plassen? Wel, al die plassen hebben hun eigen waardevol karakter, ze zijn op allerlei wijze toegankelijk en zij bevatten menige planten- en diersoort, menige formatie, die in het Naardermeer ontbreekt. Wij kunnen ze niet missen en hun waarde voor het nageslacht is natuurlijk nog veel grooter dan thans.

De Nederlandsche Jeugdbond voor Natuurstudie heeft het initiatief genomen tot een openlijke actie tegen de plannen van de nieuwe onderneming en heeft daarbij al dadelijk den steun ondervonden van de Stichting het Utrechtsch Landschap. Wij hebben de eerste vergadering bijgewoond en de stemming, die daar heerschte, geeft ons goede verwachting voor de toekomst. Er is natuurlijk een Commissie benoemd, maar een kleine Commissie, een pittige Commissie van leden, die niet op elkander staan te wachten, maar klaar zijn om dag en nacht te werken voor het goede doel. Natuurlijk is de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten ook in die Commissie vertegenwoordigd. Ik zeg altijd maar: „wanneer de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten honderdduizend leden had in plaats van tienduizend dan werden al deze gevallen veel eenvoudiger. 't Is niet omogelijk, dat wij dat getal nog eens bereiken. Ook voelen wij in deze dagen zeer nijpend de behoefte aan een Wet tot Behoud van Natuurschoon en ter bescherming van onze Flora en Fauna, iets waarop wij bij herhaling hebben

aangedrongen. De Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten heeft het vorige jaar bij het Ministerie een Memorie ingediend met deze strekking en Minister De Geer heeft bij de behandeling van het belastingwetje, dat zich tooit met den naam van natuurschoon, de verzekering gegeven, dat er aan een echte Natuurbeschermingswet wordt gewerkt.

In afwachting van die honderdduizend leden en die wet mogen nu de wakkere natuurvrienden zich weren voor het behoud van de Vechtplassen. Dat ieder helpe, die kan.

JAC. P. THIJSSSE.

DE GRAAFWESPEN VAN NEDERLAND.

(Vervolg van blz. 116).

Teekeningen van Dr. JAC. P. THIJSSSE en M. A. LIEFTINCK.

11. CERCERIS.

♂ Aan weerszijden van den mondrand een plat schuiertje van stijve dichte haren. Voorpooten zonder tarsenkam.

♀ Mondrand zonder haarschuijer. Voorpooten met tarsenkam.

Hoofdwerk: A. SCHLETTERER. — Die Hymenopterengattung *Cerceris* Latr. (Zool. Jahrb. 1887; 1889).

♂

De ♂♂ zijn lastig te onderscheiden, daar de gele teekening zeer veranderlijk is en vormkenmerken schaarsch zijn. Ik meen enkele bruikbare kenmerken gevonden te hebben in de verschillende beharing aan de binnenzijde van het laatste sprietlid. Deze beharingsverschillen zijn aan ongeschonden, niet-beschimmelde exemplaren bij 15 × vergrooting gemakkelijk te zien, het best tegen een zwarten achtergrond, als men b.v. het etiket tijdelijk vervangt door een stukje zwart papier. Bij vele soorten van het geslacht *Crabro*, bij *Bembex*, *Alyson*, *Nysson*, *Dahlbomia* en andere zijn eveneens de sprieten der ♂♂ anders gevormd en anders behaard dan bij de ♀♀ en leveren uitstekende hulpmiddelen bij de determinatie. In mijn literatuur wordt van de beharingsverschillen bij *Cerceris* nergens melding gemaakt, maar ik vermoed op grond van het voorgaande, dat ze ook hier wel specifiek constant zullen blijken te zijn, en dat ze, overal, waar ze voorkomen, de een of andere functie bij de copulatie vervullen. De wijze, waarop de paring bij onze *Sphegiden* plaats vindt, en de rol, die de sprieten daarbij spelen, is nog niet in bijzonderheden bestudeerd. Dit kan verklaard worden, zoowel door de zeldzaamheid van dergelijke waarnemingen in de vrije natuur, als door de snelheid, waarmee de copulatie zich gewoonlijk bij de *Hymenoptera* afspeelt. Ik nam een paar maal de paring bij *Bembex rostrata* L. waar, en werd getroffen door de merkwaardige wijze, waarop het ♂ en het ♀ hun sprieten over hun geheele lengte om elkaar heenstrengelden, zoodat ze eruitzagen als een twee-draads koordje, waarvan de beide draden (de sprieten) rhythmisch om en langs elkaar gleden.

Met deze enkele woorden vestig ik de aandacht onzer entomo-anatomen op een verdienstelijk werk, dat ze zouden kunnen verrichten door den fijneren inwendigen bouw van de ♂ en ♀ sprieten bij de *Sphegiden* aan een *vergelijkend* onderzoek te onderwerpen. Vgl. CHR. SCHRÖDER. — Handbuch der Entomologie, I, pag. 154—158.

1a. Basis van het tweede segment aan de buikzijde met een halfcirkelvormige verhevenheid (zie fig. 97) 2

b. Tweede segment aan de buikzijde zonder halfcirkelvormige verhevenheid 3